

ERA21 #01 2019 SPOJENÍ HRANICÍ

Podoba vesnic a měst náležejících do tzv. pohraničí prochází po desetiletí specifickým historickým procesem souvisejícím s poválečným odsunem původního obyvatelstva a migrací dosídlenců. Negativně se na krajině a architektuře v okolí hranic podepsaly také zemědělská velkovýroba, průmysl a těžba nerostných surovin. To vše se projevilo i v sociálním hledisku. Vytvořilo se zde nové společenství nezakotvené v místě. Obce v pohraničních oblastech se tak stále nezbavily historických jizev, mnoho z nich zcela zaniklo.

Hranice v obecném slova smyslu jsou vždy důležité, protože se na nich střetávají dva rozdílné světy, jež se mohou navzájem obohacovat. Díky pozitivnímu napětí mezi nimi mohou vznikat inovace a podněty, které by se v centru nikdy neuchytily. Tragédie české společnosti spočívá mj. v tom, že svou hraniční, okrajovou zónu nevnímá jako místo rozkvětu, ale naopak jako oblast degradace, zapomnění a potlačovaného pocitu viny. Centrum českého veřejného, politického či morálního života však nebude uzdraveno, dokud nebude znovuoživena periferie.

Dnes existuje řada aktivit, které se snaží přinést do pohraničí nový život. Sudetské inspirace se díky snahám mnoha konkrétních lidí či spolků začínají proměňovat v pozoruhodný životadárný pramen. Obnovují se zpusklé stavby i drobná sakrální architektura. Místo navyklé lhostejnosti se opět přemýšlí nad tím, jak kdysi opuštěný kraj učinit dostupnějším a přitažlivějším. Ne vždy to přitom musí znamenat obnovu dřívější tváře krajiny a obcí. Někdy je lepší nechat působit samotnou přírodu, někdy historické souvislosti reinterpretovat současným jazykem. *ERA21* bude tuto revitalizaci ilustrovat konkrétními přístupy, projekty a realizacemi jak na české straně, tak na druhé straně hranic.

ERA21 #01/2019 vyjde v druhé polovině února. Současně pro vás připravujeme další téma, které nese název Mezigenerační dialog. *ERA21* #02/2019 vyjde koncem dubna.

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2019

Česká komora architektů vyhlásila 4. ročník soutěžní přehlídky **Česká cena za architekturu**, která je otevřena architektonickým realizacím postaveným na území České republiky za posledních pět let, tj. od ledna 2014 do prosince 2018. Architekti do ní mohou svá díla přihlašovat **do 1. dubna 2019**, a to bezplatně, prostřednictvím jednoduchého on-line formuláře. Ze soutěže jsou přitom vyloučeny stavby, které se v loňském i předloňském ročníku dostaly do užšího okruhu nominací. Již tradičně kredit České ceny za architekturu podporuje sedmičlenná mezinárodní porota, která letos zasedne ve složení: Teresa Borsuk (GB), Michael Jakob (CH), Etan Kimmel (IL), Iván Nagy (HU), Julien Rousseau (FR), Michal Sulo (SK) a Imke Woelk (DE). Porota do konce května nominuje až 50 děl do užšího výběru, z nich následně vybere 5 až 10 prací, kterým bude uděleno označení Finalista ČCA, a z nich zvolí držitele hlavní ceny. Výsledky budou vyhlášeny na slavnostním galavečeru v listopadu 2019. Uděleny budou také ceny za výjimečný počin, jejichž výběr provádí Akademie a Grémium ČCA, a ceny partnerů, jejichž laureáty navrhuje partneři ČCA.

www.ceskacenzaarchitekturu.cz

OTTA: REKAPITULACE ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ 2018

Tradiční diskuzní setkání pořádané Českou komorou architektů k tématu **architektonické soutěže**, tentokrát za rok 2018, se uskuteční ve **středu 30. ledna** od 16 do 19 hodin v pražském sídle ČKA. Na setkání jsou zváni všichni soutěžící, organizátoři soutěží, porotci, zadavatelé nebo zájemci o oblast architektonických soutěží. V úvodní části proběhne prezentace (rekapitulace soutěží za rok 2018, realizace z architektonických soutěží, „light“ verze soutěže, dotace na architektonické soutěže), na které naváže volná diskuze. Moderuje Petr Lešek.

www.cka.cz

NOMINACE NA POCTU ČKA 2017

Česká komora architektů otevřela nominace na **Poctu ČKA za rok 2017**. Tímto oceněním vzdává ČKA od roku 2000 hold význačným osobnostem z oblasti architektury, které se svou prací a morálním kreditem významně zapsaly do moderní historie české architektury. Nominovat svoji osobnost může odborná veřejnost až **do konce ledna 2019**, součástí nominace musí být odůvodnění v rozsahu minimálně patnácti řádků, seznam nejvýznamnějších prací navrženého kandidáta a jeden obrázek jeho díla. Z nominací bude vybírat pětičlenná odborná porota ve složení: Ondřej

Získejte titul na beton!

BETON UNIVERSITY
betonuniversity.cz

Architektura v betonu
14. 3. 2019 – Praha

Konstrukce a betony pro jejich zhotovení I.
28. 2. 2019 – České Budějovice
21. 3. 2019 – Ostrava

ČESKOMORAVSKÝ BETON
HEIDELBERGCEMENT Group

Vypsání seminářů v 10. ročníku Beton University jsou zařazeny do akreditovaných vzdělávacích programů v projektech celoživotního vzdělávání ČKAIT i ČKA.

Beneš, Michal Kuzemský, Osamu Okamura, Jan Sedlák a Marcela Steinbachová. Porota zasedne v únoru 2019, na základě jejího doporučení laureáta schválí představenstvo ČKA. Slavnostní předání Pocty ČKA 2017 se uskuteční na Nominačním večeru České ceny za architekturu v červnu 2019.

www.cka.cz

přednáška

O UŽITKU A ŠKODLIVOSTI HISTORIE/TEORIE PRO ŽIVOT

U příležitosti vydání velkého výběru textů o architektuře – knihy *Euroamerické architektonické myšlení 1936–2011* – proběhne v **pondělí 28. ledna** od 19 hodin v pražské galerii VI PER debata o roli teoretické reflexe architektury. Editorsky nastavený výběr textů, kdy se do knihy zařadily jen texty aktivních, známých architektů, přímo vybízí k diskuzi o tom, jaký specifický žánr je psaní o architektuře a jak se liší či kryje s teorií architektury. Kdo (a proč vlastně) dnes píše o architektuře? Jaké specifické žánry psaní se okolo architektury točí? Ovlivňují texty architekturu, nebo proces běží jen obráceně?

O užitečnosti a škodlivosti teorie pro architektky a architekturu přijdou debatovat jeden z editorů knihy, historik architektury Rostislav Švácha, filozof a teoretik architektury Marian Zervan a teoretička architektury Monika Mitášová. Knihu představí Jana Tichá, moderuje Jiří Tourek.

www.vipergallery.org

DAVIDE TOMMASO FERRANDO: EDITORSKÁ PRAXE KAŽDODENNÍHO ŽIVOTA

Náš každodenní vztah k přenosu poznání radikálně změnily současné možnosti pro (téměř) kohokoli získat volný a okamžitý přístup k nástrojům produkce a konzumace digitálních obsahů. Používání internetu

a sociálních sítí se tím transformuje na nový druh editorské praxe. V hluboce komodifikovaném mediálním prostředí, charakterizovaném povrchním vnímáním, informačním přetížením, deficitem pozornosti, bublinami filtrů a neustálým zrychlováním, je editorským úkolem hacknutí existujících komunikačních technologií, hledání puklin, které mezi nimi existují, a nalézání nových protokolů schopných vytěžit jejich potenciál pro utváření kritického diskurzu. Pokud ji budeme vnímat takto, editorská práce uniká disciplinárním hranicím a technologickým omezením a přenastavuje se do každodenní transmediální praxe. **O editorské praxi každodenního života** bude ve **čtvrtek 31. ledna** v pražské galerii VI PER a v **pátek 1. února** v brněnském kulturním prostoru PRAHA přednášet a diskutovat kritik architektury, badatel a kurátor se zaměřením na průsečíky mezi architekturou, městem a médií **Davide Tommaso Ferrando**. Přednáška je součástí cyklu Visiting Editors, pořádaného platformou Fake Cities True Stories. www.vipergallery.org, www.prahavbrne.cz

výstava

STEMPEL & TESAŘ: RODINNÉ DOMY

Do 17. února je v pražské Galerii Jaroslava Fragnera k vidění výstava **Stempel & Tesař: Rodinné domy**, která na fotografiích předních českých fotografů (Lukáš Jasanský, Filip Šlapal, Václav Šedý, Ivan Němec, Traga, Fotes) představuje deset let tvorby ateliéru Stempel & Tesař na příkladech rodinných domů, které v jeho portfoliu dominují. Vybrané realizace a návrhy si je možné zevrubně prohlédnout také na fyzických modelech. Výstavu doprovází nová publikace: *Stempel-Tesař-Jasanský: Rodinné domy* (Karel Kerlický KANT, 2018).

www.gjf.cz

CAMP: PRAHA ZÍTRA?

Výstava **Praha zítra?**, která je až **do 20. března** k vidění v pražském Centru architektury a městského plánování CAMP, představuje 76 stavebních záměrů, jež v následujících letech promění tvář Prahy: bytové domy, nová veřejná prostranství nebo stavby významné pro rozvoj železnice a tramvajové dopravy. Tříměsíční výstava nabízí v rámci doprovodného programu i vycházky pro nejmenší návštěvníky a devět samostatných večerů na témata výstavby a rozvoje.
www.praha.camp

BUCHNER BRÜNDLER ARCHITEKTEN: KONSTELACE – KORELACE

První letošní architektonickou výstavou v Galerii současného umění a architektury / Domě umění České Budějovice je projekt švýcarského ateliéru Buchner Bründler Architekten z Basileje **Konstelace – Korelace**. Ateliér Buchner Bründler Architekten založili v roce 1997 Daniel Buchner a Andreas Bründler. Základním tématem jejich tvorby je uvažování o městě jako o vystavěném tvaru a živoucím organismu a hlavním charakteristickým rysem je dialog s prostředím. Vždy reagují na kontext místa, citlivým přístupem se snaží do něho vstoupit, doplnit již existující stavby a rozvinout je ve fungující celek. Velký důraz kladou na precizní řemeslné zpracování a propracovanost detailů. Výstava připravovaná na míru výstavnímu prostoru v Domě umění, bude výzvou, aby diváci pomocí své sensorické percepce a představivosti vnímali architektonické dílo ateliéru Buchner Bründler s novým přístupem a intenzivněji. Vernisáž výstavy se uskuteční ve **čtvrtek 14. února** od 19 hodin v Domě umění, jako obvykle jí bude předcházet přednáška autorů od 17 hodin ve Studentském kostele sv. Rodiny. Výstava potrvá do 17. března.
www.dumumenicb.cz

výzva

LANDSCAPE FESTIVAL OSTRAVA 2019

Landscape Festival Ostrava 2019 zaměřený na krajinu, město a veřejný prostor vyhlásil otevřenou výzvu pro projekty, které dočasně ožíví konkrétní lokality v rámci připravovaného 7. ročníku. Akce, která se bude konat od června do září, se letos pokusí představit Ostravu v nových environmentálních souvislostech. Jejím hlavním tématem je znovuvyužití a redefinování významu mnoha míst na trase z historického centra do Dolní oblasti Vítkovice a nastínění jejich nových propojení. Otevřená výzva se týká sedmi lokalit a je určena všem tvůrcům, kteří se pohybují na poli témat oživení veřejného prostoru, urbanismu, architektury, krajinářské architektury, umění a designu. Uzávěrka přihlášek je **28. února**.
www.landscape-festival.cz

soutěž

SPOLKOVÝ DŮM V HORAŽĎOVICÍCH

Město Horažďovice vyhlásilo dvoufázovou otevřenou projektovou architektonicko-urbanistickou soutěž na řešení objektu **Spolkového domu v Horažďovicích** s cílem rekonstrukce kina, oživení jeho provozu a transformace na kulturní, společenské a výukové centrum s knihovnou. Součástí návrhu bude řešení přilehlého území křižovatky Strakonická/Plzeňská v Horažďovicích, kde dojde k vytvoření funkčního a atraktivního prostoru coby protipólu náměstí vyzývajícího projíždějící k zastavení a návštěvě města. Místo by se díky rozšíření objektu kina a úpravě okolí mělo stát centrem setkávání, kulturní nabídky a odpočinku s možností nákupu při zachování hodnotné dopravní obslužnosti a parkování. Cílem soutěže je získat kvalitní architektonický návrh

transformace budovy, který bude podkladem pro zpracování navazující projektové dokumentace (Spolkový dům v Horažďovicích) a také kvalitní urbanisticko-architektonický návrh revitalizace území křižovatky Strakonická/Plzeňská. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **11. února 2019**.

www.mesto-horazdovice.cz

5. ROČNÍK STUDENTSKÉ ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE CENA ARCHITEKTA ANTONÍNA RAYMONDA

Statutární město Kladno ve spolupráci s architektem Davidem Vávrou, Českým centrem Tokio a kanceláří Raymond Architectural Design Office Inc. vyhlásilo 5. ročník studentské soutěže **Cena architekta Antonína Raymonda**. Předmětem soutěže je návrh revitalizace části sídliště Kročehlavy v Kladně. Město Kladno v druhé polovině 20. století řešilo potřebu nárůstu obyvatel výstavbou sídlišť v katastrálním území Kročehlavy. Kročehlavy jsou největším kladenským sídlištěm, kde žije zhruba 27 000 lidí v panelových domech. Výhodou této části města je blízkost lesa Bažantnice a lesa Na zabitém i pěší dostupnost nákupního centra Oáza. Dále se zde nachází objekt Spirály (volnočasové centrum pro děti). Významnou prostorovou i funkční dominantou je objekt bytového domu s bezbariérovými byty. Řešené území se vyznačuje vyššími domy a vyšší hustotou obyvatel. Typickým rysem současného stavu území je málo vzrostlých stromů mezi domy a problém s dopravou v klidu.

Soutěž je vyhlášena pro studenty architektury a krajinářské architektury, kteří v době vyhlášení soutěže nedosáhli věku 30 let a kteří vyhoví veškerým požadavkům stanoveným v soutěžních podmínkách. Soutěž je určena pro jednotlivé studenty, nikoli týmy, není určena pro postgraduální studenty. Hlavní cenou je dvoutýdenní pobyt v Japonsku spojený s prohlídkou

realizací architekta Raymonda a návštěvou ateliéru Raymond Architectural Design Office v dubnu 2020 pro jednoho vítězného studenta. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **11. září**.

www.antoninraymond.cz

ČESKÝ SOBĚSTAČNÝ DŮM

11. února startuje další ročník soutěže **Český soběstačný dům**, která se zaměřuje na propojení architektury s technologickými inovacemi, fenoménem soběstačnosti, moderním TZB, inteligentními systémy, decentralizovanou energetikou, elektromobilitou či budoucností vodního managementu. Soutěž je otevřena pro 1–3členné týmy studentů z jakékoli vysoké školy či univerzity. Předmětem letošního ročníku soutěže bude vytvoření propracovaného konceptu maloobjemového rodinného domu pro čtyřčlennou rodinu, spojujícího současný životní komfort, co nejefektivnější prostorové řešení, dílčí energetickou nezávislost a šetrnou filozofii. V minulých letech se studenti zabývali například komplexem budov či dvěma ostrovními (off-grid) apartmány. Pro studenty jsou připraveny dvě prezentace zadání, a to ve středu 20. února na Fakultě stavební ČVUT v Praze a ve čtvrtek 21. února na Fakultě architektury VUT v Brně, a také nepovinný kurz navrhování domů s vlastní výrobou a ukládáním elektřiny pod vedením Michala Klečky, zástupce největšího evropského distributora lithium-železo bateriových článků, spoluzakladatele společnosti GWL Power, která je největším evropským distributorem lithium-železo bateriových článků. Kurz proběhne v pátek 8. března na FSv ČVUT v Praze.

www.cs dum.cz